gemeente
eijsden-margraten

Aan de gemeenteraad

Raadsvoorstel

Onderwerp
GR GGD Zuid-Limburg - Begroting GGD Zuid-Limburg 2023

Beslispunt(en)
1. Als zienswijze over de begroting GGD 2023 t.a.v. de Basisgezondheidszorg kenbaar te maken dat de Raad ermee kan instemmen;
2. Als zienswijze over de begroting GGD 2023 t.a.v. de jeugdgezondheidszorg kenbaar te maken dat de Raad er niet mee kan instemmen. De zienswijze betreft:
    - Opnieuw een oproep te doen aan de GGD om ten aanzien van de verdere ontwikkeling van de JGZ, aan te dringen op een zorgvuldig proces en vroegtijdige afstemming over de ambities zodat de regionale ambities afgestemd kunnen worden op de financiële mogelijkheden van gemeenten.
    - De GGD op te roepen om een dialoog te voeren en een bestuurlijk besluit te nemen over de effectiviteit van extra interventie, alvorens bedragen in een begroting worden opgenomen.
    - De GGD op te roepen om met een voorstel te komen tot kostenreductie in 2023.

Toelichting

A. Aanleiding
Bijgaand treft uw college de begroting 2023 van de GGD Zuid-Limburg aan. Deze begroting 2023 dient voor zienswijze aangeboden te worden aan de raad. Op basis van de algemene financiële uitgangspunten heeft de GGD de begroting 2023 opgesteld. De regionale gezondheidsnota 'Zuid Springt eruit: Zuid-Limburg zet nieuwe trend in gezondheid', het bestuurlijk vastgestelde meerjarenperspectief 2020-2023 en de kaderbrief 2023 vormen de leidraad voor deze begroting. Op 21 maart 2022 heeft het Dagelijks Bestuur ingestemd met de begroting 2023 en besloten deze voor zienswijze toe te sturen aan de Zuid- Limburgse gemeenten.

B. Verloop proces
Elke raad wordt in de gelegenheid gesteld een zienswijze aangaande deze begroting kenbaar te maken. Voor de raad van gemeente Eijsden-Margraten staat deze behandeling geagendeerd op 24 mei 2022. De GGD vraagt om de zienswijze vóór 1 juli 2022 kenbaar te maken. Vaststelling op basis van alle zienswijzen staat gepland voor de vergadering van het Algemeen Bestuur van 6 juli 2022.

C. Opbouw begroting
De begroting van de GGD bestaat uit 4 programma's:
1. Programma GGD;
2. Programma JGZ;
3. Veilig Thuis;
4. Acute Zorg (ambulancevoorziening en GHOR).

Programma GGD en Veilig Thuis behoren tot kostenplaats Basisgezondheidszorg (6714000) en het Programma JGZ tot kostenplaats Jeugdgezondheidszorg (6715000). Het Programma Acute Zorg zijn

de Regionale Ambulance Voorziening Zuid- Limburg (RAV ZL) en de Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen (GHOR). Deze wordt gefinancierd door de zorgverzekeraars.

D. Relatie met bestaand beleid en strategische visie / integraliteit

- Wet publieke gezondheid (WPG);
- Gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg;
- Regionale gezondheidsnota "Zuid Springt Eruit: Zuid-Limburg zet nieuwe trend in Gezondheid";
- Programmabegroting 2022-2025 Eijsden-Margraten. Programma 1: Mens & Samenleving.

E. Motivering algemeen

De begroting 2023 behoort tot de beleidsperiode 2020-2023. De regionale gezondheidsnota: "Zuid Springt Eruit: Zuid-Limburg zet nieuwe trend in gezondheid", het meerjarenperspectief 2020-2023 van de GGD Zuid-Limburg en kaderbrief 2023 zijn hierbij de leidende documenten. De regionale gezondheidsnota en meerjarenperspectief 2020-2023 zijn verder uitgewerkt in de Trendbreuk aanpak en tevens door de raad vastgesteld.
Als gemeenten meer diensten/nieuwe taken van de GGD Zuid-Limburg vragen is dit met additionele financiering mogelijk. Het uitgangspunt is een partnerschap tussen de gemeenten en de GGD Zuid-Limburg (op regionale schaal maar ook met individuele gemeenten) met een mogelijkheid voor gefaseerd meegroeien met ontwikkelingen (o.a. in sociaal domein) binnen strakke regie.
Deze uitgangspunten zijn ook als zodanig benoemd door de GGD Zuid-Limburg in het in 2020 vastgestelde Meerjarenperspectief 2021-2023.

De taken van de GGD staan beschreven in het dienstverleningspakket en hebben een wettelijke grondslag in respectievelijk de Wet publieke gezondheid, de Wet ambulancezorg en de Wet maatschappelijke ondersteuning. De GGD Zuid Limburg kent vier programma's met ieder taken die deels wettelijk zijn opgedragen aan de GGD:

1. GGD: In dit programma zijn alle wettelijke algemene en publieke gezondheidstaken opgenomen.
    - Infectieziektebestrijding
    - Seksuele gezondheid
    - Hygiëne en inspectie
    - Medische milieukunde
    - Publieke gezondheid
    - Sociaal medische advisering
    - Openbaar geestelijke gezondheidszorg
    - Forensische geneeskunde
2. Jeugdgezondheidszorg (JGZ): In dit programma zijn alle wettelijke taken op het gebied van jeugdgezondheidszorg opgenomen en met ingang van het begrotingsjaar 2022 zoals besloten ook de ambities van het programma Trendbreuk.
3. Veilig Thuis (VT): De zestien Zuid-Limburgse gemeenten hebben hun verantwoordelijkheid voor het bestrijden van geweld in afhankelijkheidsrelaties (het vormgeven van Veilig Thuis) belegd bij de GGD Zuid-Limburg.
4. Acute Zorg: In dit programma zijn de Regionale Ambulance Voorziening Zuid- Limburg (RAV ZL) en de Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen (GHOR) opgenomen.
    - Regionale ambulance voorziening RAV.
    - Geneeskundige hulporganisatie in de regio GHOR.

Binnen programma's 1 en 4 geldt dat gemeente Eijsden-Margraten bijdraagt conform de afgesproken verdeelsleutel. Voor programma 1 is dat naar rato van het aantal inwoners. Voor programma 4 is de gemeentelijke bijdrage gebaseerd op een aantal parameters uit het gemeentefonds. Binnen programma 2 Jeugdgezondheidszorg zijn er inhoudelijke wijzigingen aangebracht. Zo zullen de kosten van dit programma per 2023 verdeeld worden op basis van het aantal jeugdigen i.p.v. het aantal inwoners.

De impact van de COVID-19 pandemie op de GGD Zuid-Limburg is enorm geweest en de claim die op de GGD gelegd werd in het kader van de bestrijding van de pandemie, zal ook in 2023 een nasleep behouden. Door de grilligheid waarmee het virus zich de afgelopen jaren heeft ontwikkeld heeft de GGD voor de bestrijding van de pandemie haar personeelsbestand continu moeten op- en

afschalen. De GGD hoopt in 2022 een structurele schil van personeel te behouden die ingezet kan worden gedurende het jaar 2022, en indien noodzakelijk 2023, om te ondersteunen bij de infectiebestrijding. Ook de maatschappelijke impact op de gezondheid van inwoners is erg groot en dat zal ook de komende jaren zijn weerslag blijven vinden in de te leveren inzet vanuit zowel GGD Zuid- Limburg als andere partners op het gebied van publieke gezondheid.

Gezondheid is een verbindende kracht in onze samenleving. De ontwikkelingen in de samenleving zijn erop gericht dat mensen meer zelf regie voeren over hun leven én hun gezondheid. GGD Zuid-Limburg integreert het gedachtegoed Positieve Gezondheid in hun werk en dragen actief bij aan de versterking van de beweging 'Limburg Positief Gezond'.

F. Motivering Basisgezondheidszorg

Toelichting extra bijdrage Programma GGD

In 2023 zal voor het Programma GGD (excl. Veilig Thuis) een extra bedrag van €39.712,- gevraagd worden. Deze bestaat uit €28.330,- voor wettelijk verplichte taken en €11.382,- voor de borging seksuele gezondheid.

GGD Wettelijk verplicht: Dit komt mede door de algemene dekkingsmiddelen (incidenteel en structureel) die benoemd worden in de financiële doorkijk 2023 (2.1 en 2.2). Voor Eijsden-Margraten zorgen deze algemene dekkingsmiddelen voor een verhoging van €28.330,- omwille van wetswijzigingen en index berekening.

GGD borging seksuele gezondheid: Daarnaast is er een verhoging omwille van de borging Nu Niet Zwanger in de begroting 2023 inzake het programma Seksuele Gezondheid. Voor Eijsden-Margraten betreft dit voor 2023 een totaalbedrag van €11.382,-. Een belangrijke voorwaarden van de huidige subsidie van de Provincie is dat vanaf 2023 gemeenten meebetalen aan de bekostiging van dit programma. Tevens zal in 2023 het toezicht op kinderopvang en gastouderopvang uitgebreid en versterkt worden. Momenteel hanteren gemeenten een minimum percentage van 5%. De ambitie is om te groeien tot 50%. Vanaf 2022 is volgens het ministerie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) financiële ruimte beschikbaar gesteld om ieder jaar bij 50% van de gastouders een inspectie uit te voeren. Hier wordt structureel extra geld voor beschikbaar gesteld dat boven op het gemeentefonds wordt gestort ten behoeve van toezicht en handhaving. Medische Milieukunde heeft verder geen nieuwe ontwikkelingen teweeg gebracht. Aangekondigd wordt dat de ontwikkelingen en implementatie van de nieuwe omgevingswet financieel effect gaan hebben op de begroting 2024.

De GGD voert naast de genoemde taken nog een aantal wettelijke taken uit voor onze gemeente:

- Westwijziging Lijkbezorging: In 2021 is er aangekondigd dat er een wijziging Wet op de Lijkbezorging in de maak is. Hierdoor krijgt de gemeentelijk lijkschouwer meer taken toebedeeld die met name te maken hebben met toxicologisch onderzoek bij elke overledenen waarbij de gemeentelijke lijkschouwer de lijkschouw doet. Deze kosten worden in rekening gebracht bij de gemeente omdat zij hier verantwoordelijk voor zijn. Omwille van deze ontwikkeling moet het bedrag verhoogd worden voor forensische geneeskunde: ophoging jaarlijkse bijdrage €2.500,-.
- Het Algemeen Bestuur heeft in de vergadering van 6 september 2021 besloten dat een heroriëntatie op het huidige aanbod Vangnet OGGZ (Openbare Geestelijke Gezondheidszorg) in Zuid-Limburg noodzakelijk is. De verwachting is dat deze verkenning pas in de loop van 2022 zal zijn afgerond. Om die reden is in de begroting 2023 het bestaand beleid opgenomen. Dit vraagt een jaarlijkse bijdrage van €19.000,-. Dit bedrag was reeds opgenomen in de meerjarenbegroting 2023.
- Toezicht WMO, Gezondheidsbevordering, Kennis & Innovatie, Infectieziektebestrijding en Sociaal medische advisering brengen verder geen opmerkelijke ontwikkelingen teweeg.

Uitgangspunten Programma GGD

- De GGD stelt jaarlijks een begroting op conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) gemeenten.
- Het begrotingsjaar loopt van 1 januari t/m 31 december.
- Er wordt jaarlijks een begroting opgesteld met daarin vermeld de inkomsten en uitgaven voor het komende boekjaar, welke is voorzien van een toelichting en de nodige specificaties, waaronder overzichten van de ramingen van bijdragen van de gemeenten

en van de opbrengsten van de verrichtingen die op tariefbasis aan de gemeenten en derden in rekening worden gebracht.
- Een eventuele herrekening van de index zal plaatsvinden op basis van de septembercirculaire in het 4e kwartaal van het lopende jaar.
- De begroting wordt op hoofdproductniveau, conform het dienstverleningspakket, opgesteld.
- Vaststelling van de begroting door het Algemeen Bestuur gebeurt op programmaniveau waarbij de productbegroting ter informatie is toegevoegd.
- De GGD gebruikt voor de meerjarenraming een standaard index percentage van 1,75%.
- De effecten van COVID-19 voor de begroting 2023 zijn nu nog niet inzichtelijk. Deze zullen zo spoedig mogelijk worden verwerkt. Indien noodzakelijk zal hiervoor een begrotingswijziging worden gemaakt.

Toelichting extra bijdrage Programma Veilig Thuis
Op verzoek van de gemeenten in Zuid-Limburg is Veilig Thuis per 1 januari 2015 ondergebracht bij de GGD Zuid Limburg. Het beleidskader voor Veilig Thuis wordt beschreven in de Regiovisie "Geweld Hoort Nergens Thuis'. Het thema duurzame inzetbaarheid van het personeel verdient aandacht in 2022, 2023 en verder. Het arbeidsprobleem is evident en het blijkt ook Veilig Thuis Zuid-Limburg een uitdaging om voldoende personeel aan te trekken en te behouden. Met name voor specifieke functies (gedragswetenschappers) is er krapte in de markt. Daarnaast is het van belang dat Veilig Thuis zich positioneert en wordt gezien als kernpartner in de keten vanuit haar wettelijke taak. Veilig Thuis zal om die reden ook actief gaan sturen op een focus op kerntaken. Dit betekend ook dat Veilig Thuis niet meer taken oppakken waar ketenpartners/gemeenten hun verantwoordelijkheden in hebben. Dit leidt tot een kostenstijging ten opzichte van de meerjarenbegroting 2023 van €18.149,-.

Uitgangspunten Programma Veilig Thuis
- De bijdrage van de gemeenten voor het programma Veilig Thuis is gebaseerd op een aantal parameters uit het gemeentefonds en kent een peildatum van 1 januari van twee jaar voorafgaand aan het boekjaar (begroting 2023 is gebaseerd op parameters van 2021).
- Voor 2023 hanteert de Veilig Thuis een index van 1,5% voor materieel en een index van 2% voor personeel.

G. Motivering Jeugdgezondheidszorg
Toelichting extra bijdrage Programma JGZ
Initieel was de begroting 2022 €730.684,-. Dit is bijgesteld naar €808.578,- omwille van de uitbreiding en borging van de interventies Trendbreuk bestaande uit Voorzorg, Stevig Ouderschap, transitie JGZ, Netwerkaanpak kinderen met obesitas en overgewicht, de Knooppunten Kansrijke Start (totaal €60.006,-) en de index 2023 (totaal €17.828,-).

Trendbreuk: De uitbreiding van deze interventies betreft een bedrag van €60.006,-. Echter, hierover moet nog een bestuurlijk besluit worden genomen. Onlangs zijn wij geïnformeerd over de stand van zaken van de opgave van JGZ in Trendbreuk voor 2023 inclusief de financiële vertaling. Door het Dagelijks Bestuur is hier een besluit op genomen maar het besluit van het Algemeen Bestuur ontbreekt tot heden. Voor gemeente Eijsden-Margraten heeft dit grote financiële gevolgen.

Herverdeelsleutel o.b.v. aantal jeugdigen: Vanaf 2026 zal de verdeelsleutel van JGZ, conform besluit door de bestuurders, worden gewijzigd. Vanaf dat moment zullen de kosten niet enkel op basis van aantal inwoners worden toegerekend, maar voor JGZ ook op basis van het aantal jeugdigen binnen de gemeenten. Aangezien Eijsden-Margraten in een groeiscenario zit wat betreft het aantal jeugdigen heeft dit voor onze gemeente een kosten stijgend effect. In 2023 zal er op basis van een afgesproken ingroeimodel (25% per jaar) een verhoging plaatsvinden van inzake de kostenverdeelsleutel jeugdigen bij het programma JGZ. Dit zorgt in 2023 voor een verhoging van €27.735,- t.o.v. het werkelijke bedrag van 2022.

Uitbreiding Rijksvaccinatieprogramma: Daarnaast zal er naast de verhoging kosten JGZ bij het Rijksvaccinatieprogramma een extra stijging van €3.320,- plaatsvinden omwille van bijkomende vaccinaties (HPV vaccinatie jongens).

Daarnaast zijn er nog een aantal taken in de Jeugdgezondheidszorg die door onze gemeente worden uitgevoerd in het Samenwerkingsverband Maastricht-Heuvelland.

Regiobijdrage Maastricht-Heuvelland:
De regiobijdrage Maastricht-Heuvelland is verhoogd t.o.v. 2022, derhalve dient er een bijraming plaats te vinden van € 2.086,-

Voor gemeente Eijsden-Margraten heeft de uitbreiding van Trendbreuk interventies grote financiële gevolgen. Over de uitbreiding van deze interventies en bijbehorende financiële consequenties moet bestuurlijk nog een besluit genomen worden. Het is wenselijk om een dialoog te voeren en een bestuurlijk besluit te nemen over de inzet van deze interventies alvorens deze bedragen in de begroting worden opgenomen. Tevens heeft Eijsden-Margraten in het verleden al een oproep gedaan om aan te dringen op een zorgvuldig proces voor de verdere ontwikkelingen van de JGZ en het vroegtijdig af te stemmen met gemeenten. Regionale ambities moeten blijven passen binnen de financiële mogelijkheden van gemeenten. Ongeacht of e.e.a. past binnen de financiële mogelijkheden, is het van belang om eerst overeenstemming te hebben over de ambities (i.c. het uitbreiden van interventies). Vandaar het advies niet mee in te stemmen met de begroting t.a.v. de Jeugdgezondheidszorg.

Uitgangspunten Programma JGZ

- De begroting 2023 zal de (financiële) basis vormen van de opdracht die aan de JGZ is gesteld. De meerjarenraming zal inzicht geven in de groei naar een volledig getransformeerde JGZ.
- Bij het opstellen van de begroting wordt gebruik gemaakt van indexcijfers van het Centraal Planbureau. Van de indexpercentages voor loon en materieel wordt een gemiddelde index berekend op basis waarvan de opbrengsten (inclusief gemeentelijke bijdrage) worden geïndexeerd.
- Voor 2023 hanteert de JGZ een index van 1,5% voor materieel en een index van 2% voor personele kosten.
- De bijdrage van de gemeenten vanaf 2023 te berekenen op basis van jeugdigen (met een ingroeiscenario van 4 jaar).

Gevolgen

Burgerparticipatie, toelichting en verantwoording
Niet van toepassing

Financiële en personele aspecten, incidenteel / structureel, begrotingspost
67140000 Basisgezondheidszorg:

Begroot voor de kostenplaats Basisgezondheidszorg voor 2023 is in totaal € 567.998,- op basis van de meerjarenbegroting die is ontvangen in 2022. Naar aanleiding van de begroting 2023 GGD en de evaluatie van de overige begrote posten op deze kostenplaats dient er € 71.027 te worden bijgeraamd:

	67140000 Basisgezondheidszorg
Meerjarenbegroting 2023	567.998,00
Begroting 2023 GGD & VT	587.957,00
Werkbudget	51.068,00
Bijramen/ overschot	**-71.027,00**

	Toelichting Bijraming
GGD wettelijk verplicht & borging seksuele gezondheid	39.712,00
VT hogere bijdrage door krappe arbeidsmarkt	18.149,00
Bijraming Werkbudget agv diverse wettelijke taken	13.166,00
	71.027,00

67150000 Jeugdgezondheidszorg:

Begroot voor de kostenplaats jeugdgezondheidszorg voor 2023 is in totaal € 808.578,- op basis van de meerjarenbegroting die is ontvangen in 2022. Naar aanleiding van de begroting 2023 GGD, de ingroei op de herverdeelde kostenverdeelsleutel en de evaluatie van de overige begrote posten op deze kostenplaats dient er € 93.147,- te worden bijgeraamd:

	67150000 Jeugdgezondheidszorg
Meerjarenbegroting 2023	**808.578,00**
Begroting GGD	836.313,00
Werkbudget	65.412,00
Bijramen/ overschot	**-93.147,00**

	Toelichting Bijraming
Trendbreuk inzet bestuurlijk nog niet besloten interventies	60.006,00
Nieuwe herverdeelsleutel	27.735,00
Bijraming Werkbudget	5.406,00
	93.147,00

Planning, uitvoering en evaluatie
De behandeling van dit voorstel staat 24 mei 2022 geagendeerd voor de besluitvormende raadsvergadering. De GGD vraagt om de zienswijze vóór 1 juli 2022 kenbaar te maken. Vaststelling op basis van alle zienswijzen staat gepland voor de vergadering van het Algemeen Bestuur van 6 juli 2022.

Communicatie
De GGD Zuid-Limburg wordt na besluitvorming schriftelijk geïnformeerd.

Maatschappelijke effecten
Niet van toepassing

Risico's
Als bijzondere en onvoorspelbare, maar wel belangrijke opmerking, moet vermeld worden dat de Coronapandemie voor onvoorziene kosten zou kunnen zorgen in het jaar 2023. Tot nu toe heeft het Rijk alle meerkosten gedragen, die de GGD-ZL maakte gedurende de pandemie.

Het college van Eijsden-Margraten
De gemeentesecretaris, De voorzitter,

Drs. M.A.G. Gerits Drs. G.J.M. Cox

gemeente
eijsden-margraten

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Eijsden-Margraten

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders;

Besluit:

1. Als zienswijze over de begroting GGD 2023 t.a.v. de Basisgezondheidszorg kenbaar te maken dat de Raad ermee kan instemmen;
2. Als zienswijze over de begroting GGD 2023 t.a.v. de jeugdgezondheidszorg kenbaar te maken dat de Raad er niet mee kan instemmen. De zienswijze betreft:
   - Opnieuw een oproep te doen aan de GGD om ten aanzien van de verdere ontwikkeling van de JGZ, aan te dringen op een zorgvuldig proces en vroegtijdige afstemming zodat de regionale ambities passen binnen de financiële mogelijkheden van de gemeenten.
   - De GGD op te roepen om een dialoog te voeren en een bestuurlijk besluit te nemen over de effectiviteit van extra interventie, alvorens bedragen in een begroting worden opgenomen.
   - De GGD op te roepen om met een voorstel te komen tot kostenreductie in 2023.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 7 juni 2022.

De griffier,

Mr. M. Verbeet

De voorzitter,

Drs. G.J.M. Cox